

*KidsRights Index 2024: grote zorgen over gezondheidszorg voor kinderen
Nederland verbetert positie niet op KidsRights Index en schendt fundamentele kinder-
rechten*

AMSTERDAM, 17 juli 2024 – Nederland zakt weg op het gebied van de gezondheidszorg van kinderen. In de KidsRights Index 2024 daalt Nederland op dit gebied met twaalf plaatsen, onder andere door een afnemende inentingsgraad. Bovendien blijft verbetering uit van andere fundamentele kinderrechten in Nederland, waaronder op het gebied van kinderarmoede, en jeugdzorg. Ook blijft er nog veel werk aan de winkel om te komen tot een gunstiger klimaat voor de rechten van het kind, bijvoorbeeld door het beter aanpakken van discriminatie, het beter verankeren van het principe dat het belang van het kind leidend moet zijn bij maatregelen of besluiten over kinderen, of het stimuleren van kinder- en jongerenparticipatie en het serieuzer nemen van de uitkomsten daarvan. Als gevolg hiervan scoort Nederland dit jaar over de hele linie opnieuw minder goed dan sommige andere Westerse landen en blijft ons land steken op plaats 19. Zo staat buurland Duitsland dit jaar op plaats 4 en stijgt België van plaats 18 in 2023 naar plaats 8. Dat blijkt uit de KidsRights Index 2024, het wereldwijde onderzoek van de internationale kinder-rechtenorganisatie KidsRights te Amsterdam in samenwerking met de Erasmus Universiteit Rotterdam.

Vorig jaar maakte Nederland al een dramatische val: van plaats 4 naar plaats 20. Ons land zakte zo voor het eerste weg uit de top 10. Op de indicatoren non-discriminatie, respect voor de mening van het kind, wetgeving, (financiële en andere) middelen, en beschikbare data over de situatie van kinderen heeft Nederland al sinds 2015 geen vooruitgang meer geboekt.

Voorzitter Marc Dullaert van *KidsRights*: 'Een land dat niet goed voor zijn kwetsbare kinderen zorgt, heeft een groot probleem. Het kabinet Schoof moet in zijn planvorming op weg naar Prinsjesdag voorrang geven aan de huidige en toekomstige generatie kwetsbare kinderen en jongeren. Pak daarom in Nederland de problemen in de jeugdzorg en jeugdbescherming aan, de kinderarmoede, en het gebrek aan opvang voor kinderen in asielzoekerscentra. Richt je ook op manieren om de fysieke en mentale gezondheid van kinderen en jongeren te verbeteren.'

De KidsRights Index is de eerste en enige mondiale ranglijst die jaarlijks systematisch meet hoe kinderrechten in (dit jaar in 194) landen worden gerespecteerd op het gebied van 1) leven, 2) gezondheid, 3) onderwijs, 4) bescherming, 5) creëren van een gunstig klimaat voor de rechten van het kind. Dit jaar werd er een zesde domein aan toegevoegd: klimaatverandering. Hiermee is nog geen vergelijking mogelijk met eerdere jaren. Door dit nieuwe domein zou Nederland vijf plaatsen stijgen, van de negentiende naar de veertiende plaats. Dit komt door het ambitieuze klimaatbeleid van Nederland.

De zorgelijke situatie in Nederland tekent zich over een breed front af. Zo gaat in ons land naar rato een zeer laag percentage van het beschikbare overheidsbudget naar kinderen en past Nederland het beginsel van het belang van het kind onvoldoende toe bij beslissingen die kinderen aangaan. Ook kampen kinderen in Nederland met lange wachtlijsten in de jeugdzorg en jeugdbescherming en neemt de mentale gezondheid af. Op dit terrein biedt de overheid niet de benodigde zorg of bescherming voor een grote groep kwetsbare kinderen. Het gaat hierbij ook om kinderen die in armoede leven of in centra voor asielzoekers. Bovendien is er sprake van regionale kansenongelijkheid, waarbij bepaalde groepen Nederlandse kinderen minder toegang hebben tot onderwijs of jeugdzorg. Nederland verbetert in de planvorming voor jeugdparticipatie, maar schiet in de praktijk nog te kort. Ernstig zijn ook cijfers op het gebied van discriminatie van kinderen.

Vaccinatiegraad neemt af

Binnen de algehele score van Nederland springen dit jaar in het bijzonder zorgelijke ontwikkelingen in het oog op het gebied van de gezondheidszorg. Op dit domein daalt Nederland twaalf plaatsen. Hierbij speelt de afnemende vaccinatiegraad van kinderen in ons land een rol. Het Rijksvaccinatieprogramma 2022 dat vaccinaties tegen twaalf ernstige infectieziekten omvat, laat een verminderde dekking zien voor zuigelingen tot twee jaar oud voor meerdere ziekten.¹

De vaccinatiegraad tegen mazelen ligt voor het eerst sinds jaren onder de 90%. Dat is onder de kritieke grens. Voor bescherming van de bevolking is volgens de Wereldgezondheidsorganisatie een vaccinatiegraad nodig van minimaal 90 procent. Recente onderzoeken hebben uitgewezen dat een verschuiving in de houding van ouders ten opzichte van vaccinaties van invloed lijkt te zijn op de dalende vaccinatiegraad. Overheidsactie om deze trend te pogen te keren is zeer gewenst.

---

¹ Vaccinatiedekking en jaarverslag van het Rijksvaccinatieprogramma 2022.

Garandeer veilige toegang tot drinkwater

Hoewel Nederland een perfecte score op de indicator drinkwater in de Kids-Rights Index 2024 behoudt, blijft de waterkwaliteit in Nederland een grote zorg. Ons land moet het hoofd bieden aan een flink aantal uitdagingen op het gebied van drinkwaterveiligheid, ecologische duurzaamheid, en volksgezondheid. Zo infiltreren jaarlijks aanzienlijke hoeveelheden farmaceutische residuen en contrastmiddelen het oppervlaktewater.

Recente juridische uitspraken benadrukken de noodzaak om, in overeenstemming met de internationale mensenrechtennormen, veilige toegang te garanderen tot drinkwater, vooral omwille van kwetsbare groepen zoals gezinnen met jonge kinderen. Om de watervoorraden en de volksgezondheid doeltreffend te beschermen, opkomende verontreinigende stoffen aan te pakken, en te voldoen aan Europese Richtlijnen zijn landbouwhervormingen, verbeterde rioolwaterzuivering, en verbeterd toezicht nodig.

Grote zorgen over uitbuiting van kinderen

Terwijl Nederland in diverse domeinen ondermaats presteert staat ons land in de domeinen leven en onderwijs er goed op. In het domein bescherming scoort Nederland hoog door een goede geboorteregistratie en het lage aantal tienermoeders. Ondanks een gebrek aan gegevens voor de indicator kinderarbeid zijn er op basis van recente rapporten ernstige zorgen over de uitbuiting van kinderen die in Nederland nog steeds voortduurt. Nederland ziet zich geconfronteerd met voortdurende uitdagingen op het gebied van mensenhandel, zowel als bestemmingsland als in toenemende mate ook als bronland. Kinderen zijn bijzonder kwetsbaar en worden vaak gedwongen tot het verrichten van uitbuitende arbeid en/of seksuele handelingen en/of criminele activiteiten. Nederlandse overheden benadrukken de gevoeligheid van jongeren in zorginstellingen. Vooral jongeren met een beperking of problemen met middelenmisbruik, zijn doelwit van online rekrutering en uitbuiting door ‘tierpooiers’.

Onderzoeken naar arbeidsuitbuiting en strafvervolgingen hiervan nemen in aantal af. De Europese groep van deskundigen op het gebied van de bestrijding van mensenhandel GRETA² beveelt onder andere aan het risico dat migrantenkinderen uit de institutionele zorg in Nederland verdwijnen aan te pakken.

Internationale ontwikkelingen

---

² <https://www.coe.int/en/web/anti-human-trafficking/greta>

Wereldwijd stijgt het geweld tegen kinderen door oorlog en conflicten. De situatie in plaatsen als Israël & Gaza, Oekraïne en Soedan spreekt boekdelen en is bijzonder schrijnend. Het 2024 KidsRights Index Rapport wijst op een stijging van het aantal ernstige schendingen van kinderrechten in situaties van gewapend conflict van maar liefst 21%. In het laatste jaarverslag van de Verenigde Naties over 'kinderen en gewapende conflicten' staan 30.705 ernstige schendingen van kinderrechten, waarvan 22.557 kinderen het slachtoffer zijn. Alleen al in het conflict tussen Israël en Hamas kwamen tot nu toe bijna 8.000 jongens en meisjes om het leven.

De wereld lijdt ook nog steeds onder de (indirecte) gevolgen van de Covid-19 pandemie, aangezien de vaccinatiegraad van kinderen in bijna een derde (32%) van de landen in West-Europa is gedaald. Ook de verslechterde mentale gezondheid van kwetsbare kinderen die begonnen is onder de Covid-19 pandemie zet verder door.

Klimaatverandering leidt tot overstromingen en andere rampen. De gevolgen daarvan en de daaruit voortvloeiende ontheemding van jonge mensen blijft ook een bedreiging voor de rechten van kinderen over de hele wereld, omdat regeringen worstelen om maatregelen te nemen die de toenemende risico's zouden kunnen beperken.

Slechts een op de drie van de Duurzame Ontwikkelingsdoelen (SDGs) van de VN zijn gehaald of liggen op schema om te worden gehaald in 2030, en slechts een op de vier kinderen zal leven in landen waar deze doelen ook zullen worden gehaald.

Meer over de KidsRights Index

De KidsRights Index is de eerste en enige mondiale ranglijst die jaarlijks meet hoe kinderrechten wereldwijd - in 2024 in 194 landen - worden nageleefd. Het rapport wordt gepubliceerd sinds 2013. De KidsRights Index bundelt gegevens uit drie betrouwbare bronnen: kwantitatieve gegevens gepubliceerd en regelmatig bijgewerkt door de Verenigde Naties en UNDP(www.hdr.undp.org/data), en kwalitatieve gegevens uit de 'Concluding Observations'³ van het VN-Comité voor de Rechten van het Kind. De KidsRights Index geeft jonge *changemakers*, overheden en beleidsmakers inzicht

---

³ Dit betreft een afsluitend document waarin het Comité nadat een land formeel aan het Comité gerapporteerd heeft over de uitvoering van het Verdrag voor de Rechten van het Kind daar een eendoordeel over geeft.

in de status van kinderrechten wereldwijd. Stichting KidsRights werkt voor dit unieke onderzoek samen met de Rotterdamse Erasmus Universiteit.

Over Erasmus School of Economics

Erasmus School of Economics is een toonaangevend centrum voor wetenschappelijk onderzoek en onderwijs in economie en econometrie. De activiteiten van deze internationaal geprezen School of Erasmus University Rotterdam dragen bij aan het begrijpen van huidige en toekomstige economische ontwikkelingen in de wereld en aan het beantwoorden van vragen over de rol van de overheid en het bedrijfsbeleid.

Over het International Institute of Social Studies

Het International Institute of Social Studies (ISS) is een graduate school voor kritisch beleidsgericht sociale wetenschap. Het ISS is opgericht in 1952 en richt zich met name op onderzoek, onderwijs en publieke dienstverlening op het gebied van ontwikkelingsstudies en internationale samenwerking. Haar studenten, medewerkers en kennispartners komen zowel uit het Zuidelijk als uit het Noordelijk halfrond. Interdisciplinariteit en co-creatie behoren tot de belangrijkste kenmerken van het werk van het instituut. Het ISS maakt deel uit van de Erasmus Universiteit Rotterdam en is gevestigd in Den Haag.

Over KidsRights

KidsRights is een internationale kinderrechtenorganisatie die streeft naar een wereld waarin alle kinderen over hun rechten kunnen beschikken. KidsRights ziet kinderen als *changemakers* met de kracht om de wereld in beweging te brengen en ondersteunt kinderen bij het uiten van hun mening en het ondernemen van actie om verandering teweeg te brengen. Om inzicht te krijgen in de status van kinderrechten doet KidsRights regelmatig onderzoek. De KidsRights Index is de eerste en enige systematische ranking die jaarlijks meet hoe de rechten van kinderen wereldwijd worden gerespecteerd en in welke mate landen zich inzetten voor de verbetering van de rechten van kinderen. KidsRights is ook de grondlegger van de prestigieuze Internationale Kindervredesprijs en initiator van 's werelds eerste digitale, grenzeloze staat voor jeugd: State of Youth.

Noot voor de redactie, niet bestemd voor publicatie:

Voor meer informatie en een interview met voorzitter Marc Dullaert van KidsRights kunt u contact opnemen met Gert Jan Verhoog (g.j.verhoog@schinkelshoekverhoog.com | 06 - 52 53 98 97).

Zie voor meer over de KidsRights Index: www.kidsrights.org/nl/onderzoek/kidsrights-index

Zie voor meer informatie over KidsRights: www.kidsrights.org